

گزارش نهایی عملکرد کارگاه های نانومهر از اواسط سال ۹۵ تا کنون

پیشرفت‌هایی که در سال‌های اخیر با اهتمام اداری آموزش مداوم و همکاری‌های بخش‌های خصوصی و دولتی، در تدوین سیاست‌های بازآموزی و ارتقاء کیفیت آموزش جامعه‌ی پزشکی کشور شکل گرفته است، علاوه بر حمایت از نیاز مضمولین و رشد استانداردهای آموزشی آنها، تسهیلاتی نظیر اطلاع‌رسانی به‌موقع، خدمات آنلاین، صدور مجوز و حذف روال‌های طولانی را با توجه به تجمع اطلاعات برنامه‌های مضمولین به‌همراه داشته است و لزوم برگزاری سمینارهای سطح‌بندی شده، با توجه به نظرسنجی‌های به‌عمل‌آمده و اهداف آموزشی در این سمینارها امری مهم و بدیهی به نظر می‌رسد.

بر این اساس شرکت نانومهر، با برگزاری ۱۲ دوره‌ی آموزشی رایگان از سال ۹۵ تا اواسط ۹۶ و برگزاری ۱۱ دوره‌ی دیگر در سال‌های قبل، توسط مدرسین مطرح موسسات، دانشگاه‌ها و مراجع علمی معتبر در دنیا، پس از عبور از سطح ۱ مراحل آموزشی خود، بنا بر وعده استمرار و ایجاد بهبود آموزش‌های جامعه‌ی آزمایشگاهیان، هم‌اکنون وارد سطوح دوم و سوم آموزش غربالگری سلامت جنین، در سراسر کشور شده است. برنامه‌ی جامع غربالگری سلامت جنین در ایران در سال ۱۳۸۳ با فعالیت و پیگیری بلندمدت شرکت نانومهر در ایران کلید خورد. این شرکت نماینده‌ی انحصاری بزرگ‌ترین مرجع غربالگری سندرم داون در جهان، (شرکت آلفا) است. نرم‌افزاری که در ۵۲ کشور جهان، حدود ۱۲ میلیون مادر باردار را مورد آنالیز قرار داده است و در ایران نیز، قریب به ۷۰۰ مرکز آزمایشگاهی آن، توسط نانومهر پشتیبانی می‌شود. از شروع آموزش‌های مستمر و خدمات رایگان و مادام‌العمر شرکت نانومهر در این زمینه، بیش از یک دهه سپری شده است.

مهندس کوهستانی، مدیرعامل و فارغ‌التحصیل این رشته در گفتگو با خبرنگار نشریه تشخیص آزمایشگاهی عنوان کرد: مخاطبین این کارگاه‌ها در درجه اول کارشناسان آزمایشگاه‌ها هستند که در بخش غربالگری کار می‌کنند. اساتید بسیاری با حضور خود در این مراسم بر غنای علمی آن خواهند افزود و هدف اصلی ما از برگزاری این کارگاه، تبادل اطلاعات بین شرکت‌کنندگان و برگزارکنندگان کارگاه و بررسی و ارائه‌ی مستندات است که در زمینه‌ی استفاده از نرم‌افزار، کیت‌های آزمایشگاهی و کنترل کیفی وجود دارد. بر این اساس، ارائه چک‌لیست‌هایی که توسط وزارت بهداشت، متخصصین زنان، ژنتیک و آزمایشگاه مرجع سلامت و سایر گروه‌ها، برای بهبود پروسه‌ی غربالگری تنظیم شده است، از محورهای مهم برنامه به‌شمار می‌رود، همان‌طور که از سال ۱۹۸۸ اقدامات جهانی

در این بین، بسیاری از برنامه‌های پیشنهادی، بدون پشتوانه‌ی علمی، در مرحله‌ی پذیرش و کارشناسی رد می‌شوند. هرچند که هدف آنها، با انتشار اطلاعات ناصحیح، چیزی جز انحراف تجاری و سودجویی از سوابق موفق و دستاوردهای سایرین نیست، اما به‌جای اصلاح، همچنان افکار ناسالم خود را به‌طور مغرضانه صرف ایجاد شکافی در اعتماد به گروه‌های پرتلاش و علمی می‌نمایند. لیکن علی‌رغم ازدیاد این اقدامات منفورانه، اقدامات و تلاش‌های مثبت، مجدانه بر گسترش آگاهی و اطلاع‌رسانی برتری داشته و در این امر، حمایت بیشتری از مسئولان جامعه‌ی نیک‌اندیش آزمایشگاهی انتظار می‌رود.

این موضوع توسط انستیتو ولفسون لندن به دنیا معرفی شد و ابزار نرم‌افزاری این موسسه در

در این زمینه نشان نمی‌دادند، ولی مدت‌هاست که شاهد این هستیم، به صورت جدی این موضوع را پیگیری کرده و با اشتیاق فراوان، اطلاعات، امکانات و مهارت خود را به‌طور رقابتی افزایش می‌دهند. وی در پایان این گزارش افزود: علاوه بر اجرای سبک آموزش الکترونیکی که در این حوزه موضوعی جذاب و جدید به نظر می‌رسد، ایجاد یک استاندارد آموزشی در مراکز و شهرهای مختلف کار دشواری است. با این

وجود، تاکنون بنا بر مستندات و نتایجی که به دفتر آموزش مداوم و مراجع امور آزمایشگاه‌های استان‌های کشور نیز ارسال شده است، میانگین رضایتمندی در سطح عمومی شرکت‌کنندگان آزمایشگاهی، پزشکان زنان و ماماها، سونوگرافیست‌ها و سایر رشته‌های میکروبی‌شناسی، زیست‌فناوری پزشکی ملکولی و رشته‌های بیوشیمی بالینی، باکتری‌شناسی به بیش از ۸۵ درصد رسیده است، که با تعیین دقیق‌تر گروه مخاطب در سطح ۲ این روند، قطعاً افزایش بیشتری خواهد داشت. به‌طور مثال در بررسی ۱۶۴ مرکز، ۹۵ مرکز ارزیابی بهبود آموزشی را عالی و ۶۵ مرکز نیز رضایت خود را با تراز خوب برگزیده‌اند.

هرچند که هر نوع آموزش، به خصوص در سطح عمومی برای مراکز بسیار قوی، ساده‌تر به نظر خواهد رسید، به هر ترتیب اقدامات آتی، با سنجش عملکرد نانومهر در سایر شهرها از هم‌اکنون در حال انجام بوده و به‌طور شفاف همراه با انتشار این آمارها، اهداف خود را دنبال خواهیم کرد. ذکر این نکته هم لازم است که به جهت انطباق کامل ابزارها و استانداردهای آنها، آموزش‌های سطح ۳، به‌طور اختصاصی در اختیار کاربران آلفا قرار خواهد گرفت.

اقدامات نخست، بدون هدف تجاری در اختیار مراکز قرار گرفت. اما به‌طور معمول زمینه‌های تجاری و علمی در کنار هم منجر به رشد و پایداری این تحقیقات و دستاوردهای جدید جهان در این زمینه خواهد شد. سیاست تبلیغاتی ما به‌عنوان نماینده‌ی انحصاری آلفا در ایران، با صداقت و بیان هرآنچه که ارتباط دقیق با مستندات علمی دارد به پیشروی و همگرایی اهداف مرجع سلامت و وزارت بهداشت منجر شده و از این نظر، مقصود از این آموزش‌ها، اطلاع‌رسانی و جلوگیری از انحراف اصول این دانش از مسیر اصلی آن است.

در برخی از کارگاه‌ها نظیر تهران، ارتباط زنده‌ی تصویری با اعضای انستیتو ولفسون دانشگاه کویین مری لندن، ایجاد گفتگوی آزاد، برگزاری آزمون در بین مخاطبان و ایجاد میزگردهای واقعی، همگی با نیت افزایش آگاهی و کیفیت این تست با استانداردهای کنترل کیفی آزمایشگاه‌ها به شدت مورد استقبال قرار می‌گیرد. ضمن آنکه باید اخبار پیشرفت‌های این حوزه در دانش غربالگری نظیر "Cell Free DNA" نیز به اطلاع کاربران این حوزه برسد. محمد کوهستانی توسعه‌ی غربالگری در کشور را یک ضرورت دانست و افزود: در سطوح دوم و سوم این کارگاه‌ها، قدم به قدم به بیان الزامات استانداردهای غربالگری سرم مادران باردار در آزمایشگاه‌ها اشاره خواهیم داشت و هم‌اکنون نیز، واحد علمی شرکت نانومهر توانسته، با ترجمه‌ی تخصصی و دقیق کتاب ارزشمند Maternal Serum Screening از CLSI که منبع معتبر ۱۲۰ رفرنس مهم در دنیاست، اقدامی جدی برای اصلاح ساختارهای غیرمنطبق در این زمینه داشته باشد.

وی در بیان آمار برگزاری کارگاه‌ها تاکنون گفت: معمولاً ۱ تا ۲ کارگاه را در ماه‌های اخیر برگزار کردیم و از ابتدای سال جاری در شهرهای تهران و کنگره ارتقاء کیفیت در دو بخش کارگاهی و محورهای علمی و سپس در تبریز، مازندران، یزد و البرز موفق به برگزاری این کارگاه‌ها شدیم و به زودی در قزوین، سنندج، گیلان، اهواز و سایر شهرها نیز، دوره‌های بعدی برگزار خواهد شد. هرچند که در سال‌های قبل و آغاز موضوع غربالگری، بسیاری از آزمایشگاه‌ها علاقه‌ی چندانی برای فعالیت